

PRŮVODCE BYTOVÉHO DESIGNÉRA

Jana
BOHÁČKOVÁ

Leona
FOUSKOVÁ

Tomáš
HAVRÁNEK

Zuzana
STAŇKOVÁ

Průvodce bytového designéra

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.edika.cz

www.albatrosmedia.cz

Jana Boháčková, Leona Fousková, Tomáš Havránek, Zuzana Staňková

Průvodce bytového designéra – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Jana Boháčková, Leona Fousková, Tomáš Havránek, Zuzana Staňková

Průvodce bytového designéra

**Edika
Brno
2013**

Průvodce bytového designéra

Jana Boháčková, Leona Fousková, Tomáš Havránek, Zuzana Staňková

Sazba: Jiří Kaláček

Odborná korektura: Helena Paz

Obálka: Jiří Kaláček

Odpovědná redaktorka: Eva Mrázková

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-266-0360-3

ISBN e-knihy 978-80-266-1167-7 (1. zveřejnění, 2017)

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2013 ve společnosti Albatros Media a.s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18062.

© Albatros Media a.s., 2013. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Dotisk 1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

Obsah

Úvod	4		
I ₁ ● Koncept a inspirace	6	II _A ● Procházka bydlením	100
I ₂ ● Styly a trendy	10	II _B ● Vstup, šatna, úložné prostory	112
I ₃ ● Skicování a technické kreslení	26	II _C ● Obývací pokoj	122
I ₄ ● Plánování prostoru	36	II _D ● Pracovna a budoár	136
I ₅ ○ Barvy	46	II _E ● Kuchyň a jídelna	146
I ₆ ● Materiály a konstrukce	58	II _F ● Dětský pokoj	162
I ₇ ● Textil a dekorace	70	II _G ● Ložnice	176
I ₈ ● Počítačové projektování	84	II _H ● Koupelna	186
I ₉ ● Portfolio a plánování praxe	90	II _I ● Multifunkční prostor	200
		Zdroje použitých fotografií a studentských prací	210
		Použitá literatura	212
		O autorech	213

ÚVOD

Profesionální zařizování interiérů bytovým designérem je v našich krajích poměrně mladou disciplínou. Donedávna byl tento obor doménou specializovaných architektů, dnes mohou zájemci oslovit i interiérového designéra. Co všechno umí bytový návrhář? Jak může být svým klientům prospěšný? Podobné otázky byly jedním z motivů, proč napsat knihu, kterou jste právě otevřeli.

Průvodce bytového designéra vznikl jako společné dílo čtyř autorů, které spojuje jejich profese, ale i společné lektorování kurzů pro zájemce o navrhování interiérů. Kniha je koncipována jako netradiční učebnice a pokrývá celé spektrum znalostí a dovedností, které jsou předpokladem pro praxi interiérového designéra. Není však určena jen čtenářům, kteří se chtějí navrhováním interiérů zabývat profesionálně. Věříme, že osloví i ty, pro které se interiéry staly vášní a koníčkem, nebo investory aktuálně řešící svoje budoucí bydlení.

Profese bytového designéra se stala atraktivní nejen díky široké nabídce časopisů o bydlení, ale za svou popularitu vděčí především úspěšným televizním pořadům zaměřeným na zařizování interiérů. Bytový designér je člověk s širokým záběrem – je to nejen nápaditý tvůrce, který dokáže dobře prezentovat svoje myšlenky, ale i výborný psycholog. Je to i dobrý manažer, který umí řídit svůj tým. Jeho silnou stránkou je komunikace se zákazníky i dodavateli s jediným cílem – navrhnout a zrealizovat interiér ušitý na míru klientovi podle dokonalého stříhu s nezaměnitelným otiskem návrháře.

K výkonu profese bytového designéra vedou různé cesty – ať už absolvování specializované školy nebo kurzu „samostudium“ při zařizování vlastního bydlení, nebo celoživotní hobby. I životní a profesní putování čtyř spoluautorů knihy bylo pestré a přece vedlo k jednomu cíli. Jsme přesvědčeni, že právě naše odlišné studijní a pracovní zkušenosti knihu významně obohacují. Předkládáme vám široké spektrum pohledů, vědomostí a zkušeností ověřených v praxi při koncipování Interior design kurzů IDK.

Kniha je rozdělena na dvě tematické části – v té první seznamujeme čtenáře s obecnými znalostmi, které by si měl designér osvojit, ve druhé části pak ukazujeme, jak aplikovat tyto principy při navrhování jednotlivých místností v bytě. Vzhledem k širokému profesnímu záběru autorů najdete v knize jak kapitoly technického rázu (Materiály a konstrukce, Technické kreslení), tak i pohled výtvarníka a grafika (Skicování, Barvy, Počítačové projektování), informace z oboru marketingu a psychologie (Portfolio a plánování praxe), ale především pohled čtyř tvůrců, kteří mají k navrhování rozdílný přístup a specifický návrhářský rukopis. Naším společným cílem však je probudit v každém návrhářovi jeho neopakovatelnou invenci a vést ho k hledání vlastního konceptu a sebevyjádření.

Ve dvaceti případových studiích vám ukazujeme na konkrétních situacích proces tvorby interiéru od první schůzky s klientem až po výsledný návrh zdokumentovaný na fotografiích nebo vizualizacích. Doprovodný text komentuje obrázky a objasňuje postupy designéra. Kniha je doplněna také řadou fotografií našich vlastních realizací označených vždy ikonkou podle jména designéra. Ikonka patří pracím našich úspěšných studentů, kteří nás inspirují a motivují svým nezaujatým pohledem i dovednostmi k dalšímu sebevzdělávání a růstu.

Přejeme si, aby se kniha Průvodce bytového designéra stala vašim oblíbeným společníkem a rádcem a abyste ji otvírali nejen ve chvílích, kdy budete hledat inspiraci pro svoje vlastní návrhy.

Autoři

Jana Boháčková

Interiér je pro mě výtvarné dílo – čisté plátno, neopracovaný kámen. Těší mě modelovat prostor, kombinovat materiály, struktury a barvy, rozehrát hru detailů i celku. Maluji, modeluji, navrhují divadelní scény. Klienti mi „stojí“ modelem a já jim chystám kulisy pro divadlo života.

J

Leona Fousková

V oboru interiérového návrhářství jsem zakotvila po dlouhém hledání a pestrých pracovních zkušenostech. Předchozí široký profesní záběr byl skvělou platformou pro design interiérů – návrhář musí být především člověk všestranný, vnímavý, ale také velký improvizátor! Těší mě poznávat klienty a spojovat jejich a moje představy v jeden celek. Nesmírně mě baví pracovat s barvami, přemýšlet nad jejich vyvážením a působením na lidskou psychiku. Konstrukce nábytku a kombinování vzorů a struktur textilu je mojí vášní. Věřím, že to, jak bydlíme a čím se obklopujeme, ovlivňuje zásadním způsobem náš život.

L

Tomáš Havránek

Mám rád originální a netradičně řešený interiér s důrazem na detail a atmosféru. Primárním konceptem je mi však vždy střízlivost a funkčnost. Finální výraz „mého interiéru“ by měl však bezesporu zrcadlit povahu majitele. Největší inspirací mi je tedy klient. Entuziasmus pak čerpám z lidí stejně nadšených pro design, konfrontace s nimi je pro mě návrhářskou mízou. Věřím proto, že kvalitní dialog je předpoklad k dobrému designu a úspěšně zvládnutému projektu.

T

Zuzana Staňková

Zkušenosti ze své původní profese se mi podařilo „přetavit“ do svého snu – pomáhat lidem realizovat jejich sny o vlastním domově. Mám ráda interiér racionálně a ergonomicky řešený s vtipným detailem, kde se bude klient cítit „opravdu doma“. Inspirací jsou mi zážitky z cest po Evropě i celém světě, studium kultur různých národů a díla světových „velikánů“ v oboru interiérového designu. Klient a jeho přání jsou pro mne prioritou. Na společné cestě ke splnění jeho snů se snažím být jeho poradcem, průvodcem a nenásilnou autoritou v dialogu zvaném design interiéru. Stavební praxe mne naučila dívat se na možné překážky s nadhledem, lehkostí a úsměvem.

Z

Koncept a inspirace

Svět kolem nás je bohatý a pestrý, je to jedna velká studnice inspirace. Interiérový designér inspiraci potkává na každém kroku a je pro něj velkým dobrodružstvím vytvořit s její pomocí originální koncept interiéru. Hledání inspirace a její transformace do konceptu projektu je do značné míry závislá na osobnosti designéra, jeho individualitě a originalitě.

Hledání inspirace

Designér by se při hledání inspirace neměl omezovat jen na určitou oblast, neměl by si dávat žádné limity. Základem je otevřená mysl, vnímání všeho kolem sebe. Musí být připravený vnímat detaily i celek, hledat souvislosti a nepředpokládané variace. Inspirace se navíc může dostavit kdekoliv a kdykoliv, proto by si měl návrhář osvojit zvyk zapsat si poznámku, zaznamenat obraz či pohled na danou situaci nebo věc. Designér by měl mít u sebe skicář, fotoaparát, případně diktafon – formy jsou různé a každému vyhovuje jiný způsob záznamu. Při ručním skicování si můžeme procesem kreslení ujasnit souvislosti, díky fotografii vznikne autentický a přesný záznam. Diktafon zachytí naše bezprostřední asociace a myšlenky, které bychom například do psaného textu formulovali stěží. Hledání inspirace by se nemělo omezovat na aktuální projekt, měl by to být průběžný proces sbírání, kdy své záznamy můžeme kdykoliv znovu projít a využít. Forem, jak již bylo řečeno, je mnoho – **skicák, zápisník, fotodiář** či tzv. **scrapbook** – album s obrázky, předměty, vzpomínkami či myšlenkami. Pokud designér pracuje v ateliéru, scrapbook se může rozrůst ve velkorysý formát: svoje záznamy si pak může přenést na nástěnky a tabule – tzv. **scrapwall**.

Při hledání inspirace bychom neměli staticky a nečinně čekat, že se dostaví myšlenka či nápad. Už i hledání inspirace má určitý průběh a startuje celý tvůrčí proces navrhování. Způsobů, jak jít své inspiraci naproti, je více a člověk jako individualita by si měl najít ten sobě nejblíže.

PŘÍKLADY DALŠÍCH TECHNIK HLEDÁNÍ INSPIRACE:

- sněhová koule,
- hybrid,
- analogie,
- cadavre exquis,
- mentální závaží.

Základem je práce s **představivostí**. Někdo potřebuje o svých nápadech mluvit, třeba je i konfrontovat s nápady někoho jiného. Další je schopen si své nápady **vizualizovat v myšlenkách** a následně si zaznamenat hotový nápad například skicováním či popisem. Jinému je blízký proces **skicování**, kdy procesem opakovaného kreslení hledáme tvar či formu, nebo **objektová koláž**, která nás k inspiraci přivede volnou asociací při kombinování zdánlivě nesourodých objektů. Jsou i designéři, kteří se neomezují jen jedním přístupem, pracují více méně multimediálně a vytváří si **scénář** svého projektu. Je také rozdíl, pokud pracuje člověk sám nebo v týmu. Pak jsou i další techniky, kdy se spojují myšlenky a nápady všech, kombinují se i přetváří, vzájemně podporují nebo naopak opouští.

Inspiraci můžeme nalézt v **přírodě, materiálu** či **struktuře**, v **situaci**, které jsme byli svědkem, v **textu oblíbené knihy**, ve **filmu, obraze**, v **rozhovoru** s kolegou či klientem – škála je široká a je na každém, jak moc se nechá omezit zvyklostmi a očekáváním klientů. Hledejte netradiční a neočekávaná řešení, dejte materiálům i předmětům novou funkci a souvislost.

Co je to koncept

Koncept je v podstatě příběh interiéru, příběh dané věci, objektu. Je to náš průvodce na cestě od inspirace k realizaci projektu. Koncept je synonymem pro koncepci, jde o sjednocující myšlenku, pojetí daného projektu, naplňuje naše představy, je osnovou, vodící linkou naší práce. Konceptem mohou být barvy, tvary, struktury, konkrétní kusy nábytku, odkazy na historii, ale i abstraktní pojmy či emoce.

K udržení konceptu v průběhu návrhářského procesu a realizace projektu potřebujeme určitou vizuální formu, ať už pro nás, nebo pro klienty. K tomu nám slouží tzv. **konceptboard**, grafický záznam, který uceleně mapuje naše inspirační zdroje, odkazy a myšlenkové pochody vedoucí k návrhu, proto nemusí obsahovat konkrétní nábytek, vzory nebo barvy – pokud právě vzory, barvy či nábytek nejsou naším konceptem. Toto je zásadní rozdíl mezi **konceptboardem** a **vzorkovnicí**, která je naopak přehledem použitých materiálů a zařízenívacích předmětů (viz 19 – Portfolio a plánování praxe). Forma i zpracování je libovolné – skicář, nástěnka, koláž, zápisník – je to naše pomůcka, a proto bychom měli zvolit formu, která je nám blízká a podpoří náš návrh.

[1]

Osobnost interiérového designéra

Interiérový návrhář je v první řadě **tvůrce**. Nositel základní myšlenky, kterou je schopen transformovat do podoby reálného projektu a je ochoten ji srozumitelně prezentovat a hájit v celém průběhu vzniku interiérového designu od prvních skic až do finální realizace. Tato idea designu se sice rodí na základě jasně specifikovaného zadání, vstupních požadavků a faktů, obsahuje však silný moment v podobě čitelného konceptu. A právě schopnost nalezení kvalitního konceptu designu můžeme považovat za devízu dobrého návrháře, jeho designérský rukopis, jeho „vidění světa“.

Úkolem interiérového návrháře není pouze naplnit klientovo očekávání a už vůbec ne zrealizovat jeho představy. Je to schopnost **vidět věci jinak**, v jiných a neočekávaných souvislostech a detailech. Schopnost a umění nadchnout a získat pro svou ideu klienta i ostatní partnery a kolegy v projektu. Ale také schopnost umět věci dokončovat, dělat dobrá a přesvědčivá rozhodnutí a v případě nutnosti nalézt a navrhnout jiná řešení.

Interiérový návrhář je také **rádce**. Musí být schopen jasně formulovat své myšlenky, aktivně reagovat na klientovy požadavky a srozumitelně předávat informace. Hodně často

T MŮJ TIP

Pokuste se ve svém klientovi najít zdroj vaší inspirace. Designérský koncept pak máte přímo před sebou.

J MŮJ TIP

Vytvořte si malou „scrapwall“ pro každého klienta (např. nástěnky) – inspiraci, koncept i jednotlivé prvky projektu budete mít pohromadě a stále na očích.

Z MŮJ TIP

Koncept si ujasněte pokaždé. Je pro vás užitečným pomocníkem při návrhářském procesu, můžete se k němu v myšlenkách vracet, obohacovat jej, košatit a zvelebovat. Jasně definovaný koncept je zároveň komunikačním prostředkem mezi designérem a klientem.

se jako návrháři ocitnete v pozici manažera „svého“ projektu, pak je důležité umět navazovat dobré pracovní vztahy a umět udržet pozitivní atmosféru a energii, i když bude nutno dělat kompromisy a řešit neočekávané situace. Právě schopnost obklopit se týmem kvalitních a spolehlivých partnerů je často cesta k úspěchu. Budete to právě vy, kdo bude klientovi doporučovat a předkládat konkrétní realizační řešení na základě své osobní reference a svých zkušeností.

Interiérový designér je ale hlavně **odborník, který zvládá své návrhářské řemeslo**. A právě umění vypracovat kvalitní návrh a schopnost ho zadat k realizaci je základním principem této práce. Přesto je to činnost vysoce kreativní a vždy budete mít spoustu prostoru pro zohlednění své individuality. Ve své podstatě je ale bytové návrhářství jednoznačně profesí společenská a často i týmová – většinu svého pracovního času budete trávit v terénu a ne ve svém ateliéru. Svým klientům budete vstupovat do soukromí. Bude jen na vás, jaký návrhářský a pracovní styl si najdete. Je to hledání zdlouhavé, ale velmi inspirativní. Žádná zakázka není jako druhá a pořád budete znova a znova dokazovat své návrhářské kvality.

FÁZE DESIGNÉRSKÉHO PROJEKTU:

- **Sestavování zadání.** Zadání startuje váš projekt. Vymezte si a definujte se svým klientem základní hodnoty a požadavky interiéru. Nezapomeňte si konkretizovat předpokládaný rozpočet a termíny.
- **Zápis profilu klienta.** Zohledněte klientovy představy a korigujte je do podoby, která vám umožní smysluplné navrhování. Najděte si koncept, ve kterém budete pracovat.
- **Zpracování návrhu projektu.** Navrhujte design na základě stanoveného zadání. Předkládejte klientovi konkrétní řešení a postupujte od celku k detailu. Návrh prezentujte pravdivě a srozumitelně.
- **Zhotovování vzorkovnice.** Pracujte s konkrétními materiály, barvami a tvarovými hodnotami designu. Používejte vzorníky a kombinujte materiálové i povrchové kvality.
- **Projektování designu a zápis specifikace.** Návrh zpracujte do podoby projektové dokumentace, která bude korektně informovat realizační firmy o vašich designérských záměrech. Konzultujte potřebné momenty v projektu a dělejte si zápisy z jednání.
- **Sestavování soupisu výrobků a služeb.** Vypracujte si přehled jednotlivého designu a potřebných úkonů v projektu. Kontaktujte dodavatele a výrobce a ověřte si dostupnost, termíny dodání a konkrétní ceny.
- **Realizace projektu.** Obklopte se spolehlivým realizačním týmem. Stanovte si kontrolní dny a dělejte si realizační dohled. Staňte se manažerem svého projektu.

NÁVRHÁŘSKÝ PROCES

- Mapování prostředí a hledání inspirace.
- Návrh konceptu.
- Skicování.
- Plánování prostoru.
- Tvorba vizualizace a počítačového modelu.

L Když navrhují, vzpomenu si na známou scénu z filmu: spisovatel má před sebou prázdný bílý list, který v něm vyvolává smíšené pocity. Napíše pár řádek, papír zmačká a zahodí, až se kolem něj kupí hromady papírových kuliček. Designér to má podobně. Někdy je to výzva a přetlak všechny svoje nápady ze sebe dostat a dát jim co nejrychleji správný tvar a směr, jindy vás zachvátí strach, že inspirace nepříjde. Mně pomáhá stanovit si koncept kreslením tvarů nábytku a jejich psaným komentováním. K těmto skicám hledám vhodné obrázky v časopisech (nejen o bydlení) – vzniká „komentovaná koláž“. Zůstávám otevřená, nechám na sebe při listování působit fotografie a čekám, co mě zaujme. Může to být kombinace barev nebo dřeva, zajímavý detail na nábytku nebo vzor na textilií, cokoliv... Z toho se pak postupně odvíjí nit návrhu.

- **Kdo tady žije?** Zjistěte si počet členů domácnosti včetně dětí a jejich věku. Nzapomenejte na babičku ani domácí mazlíčky.
- **Jak se tady žije?** Jaké je společenské klima rodiny? Přijímají návštěvy a pokud ano jak často? Jaké mají koníčky, pracují z domu? Sedí u televize každý večer, nebo si raději přečtou knihu a otevřou láhev vína? Jak si hrají děti a kde se učí? Odhalte individuální potřeby a zvyky rodiny.
- **Jaké jsou požadavky na vybavení interiéru?** Jak velkou potřebují pohovku, jídelní stůl nebo postel? Vaří se doma? Vana, nebo sprcha? Knihožna a jak velká? A hlavně nároky domácnosti na úložné prostory – budou stačit?
- **Mají oblíbené barvy a materiály?** Jaká je barevná preference? Jsou nějaké neoblíbené barvy a proč? Mají rádi přírodní materiály, nebo sklo a kov? Hodně textilu a dekorací, nebo minimum? Milují květiny?
- **Jaká je představa o rozpočtu?** Kolik na to mají peněz a bude to stačit? Na čem nebudou šetřit?
- **Jaký je termín?** Dokdy musí být hotova realizace a stihne se termín?

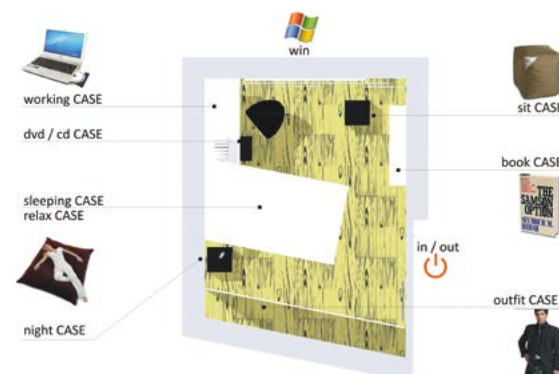
ÚKOL
Zpracujte konceptboard,
kdy vaším konceptem je:
a) znamení zvěrokruhu,
b) profese klienta.

tvůrce koláže se odráží
v touze pobývat v klidu
na venkově, zároveň je
však zobrazena i silná
potřeba komunikace
a městského
kavárenského stylu
žítva pod ochranou
andělských křídel.

IT je specifická disciplína,
ve které dominují osobnosti
s vlastním pohledem na svět
a nevšední komunikací. A právě
konceptboard může být v tomto
případě vhodnou formou
k prezentaci návrhářovy myšlenky
IT specialistovi.

Koncept pokoje pro studenta IT je postaven na funkčních boxech/case. Tyto jsou vizualizovány a popsány v půdoryse konkrétními náhledovými obrázky s důrazem na nevšednost řešení. Běžné momenty jako okno (win) nebo vstup (in) jsou popsány známými logotypy z IT oboru.

Kuchyň s barovým pultem je ukázkou, jak lze s dobrým výsledkem vkusně kombinovat prvky různých stylů.

Co je styl interiéru

Stylem interiéru je **určitá myšlenka**, která se projevuje v designu celého interiéru tak, abychom z něj měli pocit jednotnosti a celistvosti. Úkolem bytového designéra je pomoci klientovi jeho vlastní styl a hlídat jeho naplnění při návrhu a realizaci.

Stylů, jak zařídit interiér, je celá řada a v této knize si neklademe za cíl sestavit jejich ucelený přehled. Byl by to vlastně nekonečný a téměř zbytečný seznam. Styly se totiž v dnešních interiérech prolínají a často je velmi obtížné pojmenovat a zařadit konkrétní styl, se kterým se v interiérech svých klientů setkáte. Berte styly jako velké dobrodružství a nevysychající studnici inspirace! Zanícený designér si ve vytváření stylu interiéru může najít svoji vášeň a nadchnout pro ni i klienta.

Styl a návrhářský rukopis

Předpokládá se, že každý designér by si měl svojí tvorbou a praxí postupně budovat vlastní návrhářský rukopis. Znamená to, že jeho práce je snadno rozpoznatelná, i když nebude stylově vyhraněná. Styl zařizování interiéru a rukopis designéra není totéž. Dobrý designér otiskuje do návrhů svoji osobnost, a tím vytváří jasně čitelný návrhářský rukopis. Většina návrhářů se postupem času „usadí“ v některém z obvyklých dekorativních stylů, který je inspiruje a u kterého cítí potřebu jej dále rozvíjet. Občasné výlety do jiných stylů jsou pak zajímavou výzvou, která může zpestřit standardní návrhářskou rutinu.

Designér uvažuje při volbě stylu v nejrůznějších kontextech. Jedním z nich je **architektonický kontext** související s otázkou, hodí-li se zvolený styl interiéru ke stylu či slohu domu nebo stavby. Smyslem práce designéra není slepě kopírovat styl stavby. Bylo by asi fádlní a obtížné zařizovat činžovní domy, typické pro centra našich větších měst, pouze ve stylu počátku 20. století, kdy vznikaly. Ideální je jít cestou hledání rovnováhy mezi respektem k zachovaným stavebním prvkům (široké zdi, vysoké dvoukřídle dveře, vysoké stropy, parkety) a vlastní invencí. Nabízí se třeba vybavit takový byt moderním nábytkem (nebo odvážně minimalisticky) a tyto současné kusy vsadit do citlivě zrestaurovaného interiéru.

Poměrně velkou výzvou jsou v tomto směru **panelové domy**, které se dají (s přihlédnutím k nosné konstrukci) změnit dispozičně a zejména stylově k nepoznání. Panelový byt poskytuje designérovi zpravidla „pole neorané“.

^[2] *Stavebně má interiér téměř „zámecké“ parametry, je však vybaven směsí retro prvků, moderních dekorací a originálně kombinovanými textiliemi a tapetou.*

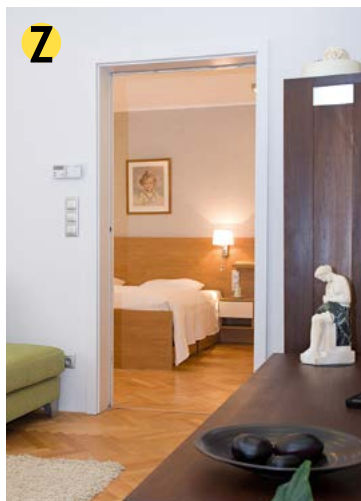
Častým požadavkem zadavatele bývá „útulnost“. Co si pod tímto pojmem představit? Položenou otázkou se dostáváme k dalšímu kontextu, který designér při tvorbě interiéru zohledňuje, a to je **kontext psychologický**. Designér by měl vždy posoudit, jak klient žije, jaký styl upřednostňuje, v čem je mu dobře, co mu dělá radost, na co by se chtěl v interiéru dívat. Překvapivě je, že většina klientů se nad touto otázkou vlastně příliš nezamyšlí a často slepě opakuje styl sousedů, přátel nebo to, co se nejčastěji nabízí v časopisech o bydlení jako trend. Tady se právě otevírá široký prostor pro schopnost designéra dobře poznat klienta a ušít mu interiér na míru. Naše práce nám dává obrovskou šanci zlepšit kvalitu bydlení, a tím i života našich klientů. Člověka totiž nejvíce ovlivňuje to, čím se obklopuje – ať už jsou to věci nebo lidé.

Vraťme se ale k výše zmíněné „útulnosti“. Většina návrhářů se tohoto slova děsí, protože si je spojuje se „stylem“ obvyklým v některých domácnostech – přeplácánost drobnostmi, dekorativními dárečky, kterých je neslušné se zbavit, přemíra teplých barev, přeplnění prostoru nábytkem. Přitom útulnost

v pravém slova smyslu přece nemusí znamenat nevkus a zahlcenost prostoru. Jde o to cítit se v místnosti dobře a bezpečně. A toho můžeme dosáhnout i jinými prostředky než přemírou věcí – vhodnou kombinací barev, dokonalou dispozicí a měřítkem, dobře zvoleným sedacím nábytkem, vkusnými dekoracemi nebo textilem.

Interiér je vybaven zařizovacími předměty v moderním i retro stylu, neutrální barevný základ je akcentován výraznými barvami na menších kusech sedacího nábytku a na textiliích. Dekorování je úsporné a vkusné, celek působí útulně.

Trend jako zdroj inspirace

Jaký je význam slova trend a jak ho má chápat designér? Ve slovníku cizích slov vysvětlují tento termín jako určité předvídatelné směřování či vývojovou tendenci, ať už v oblasti módy nebo ekonomiky. Ten, kdo se řídí trendy, je „trendy“ nebo také „in“. A jak by měl pracovat s trendy interiérový designér? Trend je pro návrháře zdrojem inspirace, který si zaslouží být respektován, nikoliv však přeceňován. Interiér kvalitně navržený odborníkem nepodléhá trendům. Snadno ustojí „trendy vlny“, které se rychle mění. Měl by v něm zůstat zachován zejména stylový otisk návrháře, jeho originalita a osobnost klienta.

L MŮJ TIP

Jak si s klientem v otázce stylu dobře porozumět? Sestavte ještě před samotnou prací na návrhu náladovou koláž, ve které vyzdvihneme prvky uvažovaného stylu. S klientem koláž podrobně projděte, buďte mu průvodcem, vysvětlete svoje záměry a volbu jednotlivých prvků stylu. A jeho styl vtipně a originálně pojmenujte. Tím si klienta získáte!

Moderní venkovský styl s vůní čokolády.

T MŮJ TIP

Nesnažte se vytvořit z panelového bytu chalupářský interiér. Bytu to nebude slušet a může jít o hodně nevkusnou záležitost. Městský byt má jiná pravidla než venkovské bydlení. V takovém případě se vytrácí jakákoli autenticita a pravdivost. Pokud někdo touží po venkovském stylu, ať se tam raději přestěhuje.

PŘI TVORBĚ INTERIÉRU V DEKORATIVNÍM STYLU PRACUJEME S TĚMITO STYLOTVORNÝMI PRVKY:

- **Tvary** – oblé, hranaté, zkosené rohy, zdobnost/strohost...
- **Podlaha** – prkna, dlažba, pětky, stěrka, hlína...
- **Materiál** – cihla, dřevo, sklo, kámen. Všimněte si kombinací, hmoty materiálů apod.
- **Nábytek** – spíše menší jednotlivé kusy, nebo kompaktní celky? Jaké jsou jeho

Stylotvorné prvky

Styly zařizování interiérů lze chápat jako přirozený důsledek životních zvyků a materiálových možností v konkrétní zeměpisné oblasti nebo historické době. Jsou obecně oblíbené proto, že nás vrací na místa, která jsou milá našemu srdci (například přímořský styl jako inspirace přivezená z dovolené), nebo do doby, která nás z nějakého důvodu oslovuje. Proto je třeba s dekorativními styly zacházet opatrně – žijeme ve střední Evropě, nemáme moře a panelák svými stavebními prvky a proporcemi místností ani zdaleka zámek nepřipomíná. Výsledek naší snahy o čistotu stylu by neměl být kýčovitý a směšný. Toho lze dosáhnout nadhledem, vtipem a promyšlenou hrou se stylotvornými prvky.

[5]

[6]

[7]

[8]

[9]

- typické znaky? Všimněte si opracování, tvarů, barvy a materiálu nábytku.
- **Svítlidla** – jejich velikost, materiál, rozmístění, práce se světlem.
- **Textil** – dokáže zásadně podpořit váš koncept! Všimněte si velikosti vzorů, jejich barevnosti, kombinace motivů.
- **Barvy** – jaká je typická barevnost určitého stylu?

- **Doplňky** – jaké jsou typické doplňky pro zvolený styl? Stejně jako textil mohou být doplňky vaším velkým pomocníkem při tvorbě stylu.

Vyváženou hrou kombinací stylotvorných prvků dosáhneme interiéru, který bude daný styl dobře reprezentovat.

Členění stylů

Nabízíme vám přehled dekorativních stylů tak, jak se s nimi můžete v našem prostředí nejčastěji setkat. Cílem je pochopení, z čeho styly vznikly, na co se odkazují a jak s nimi dnes v interiéru pracovat. Mějte na paměti, že se jedná o zábavnou, ale i zodpovědnou práci, kterou si můžete náležitě užít a v interiéru tak zanechat způsobem kombinování jednotlivých stylotvorných prvků svůj nezaměnitelný otisk.

KDE SE INSPIROVAT PŘI TVORBĚ INTERIÉRU V DEKORATIVNÍM STYLU?

- Časopisy o bydlení a jejich internetové podoby.
- Stylové obchody – vaši budoucí cenní obchodní partneři.
- Filmy – nasajte atmosféru!
- Práce konkrétního designéra nebo studia

1. SOUČASNÉ STYLY S ODKAZY DO HISTORIE

• Zámecký styl

Styl, který kopíruje život šlechty a reprezentuje majitele ukázkou bohatství a úcty k tradicím. Může sestávat z kusů zrestaurovaného historického nábytku, případně z jeho replik. Sedací nábytek bývá nově ocalouněn, používají se textilní tapety s historizujícími vzory. Nejsme však restaurátoři a naší úlohou v soukromých interiérech není vytvořit iluzi divadelní nebo filmové kulisy. Tvořivé uchopení tohoto stylu lze pojmout například použitím nových čalounických tkanin s tradičními vzory, ale v neobvyklé velikosti nebo barevnosti. Se zámeckým stylem se často setkáváme v hotelích nebo zámcích, které byly restituovány či získaly nové majitele a slouží jako restaurace nebo penziony. Pozornost bývá věnována bohatému textilnímu dekorování oken formou těžkých závěsů a římských nebo vídeňských rolet. Nábytek bývá z tmavého dřeva s intarzií. Využívá se zlacení – na kovech i dřevě. Podmínkou důstojného použití tohoto stylu jsou tomu odpovídající prostory – vysoké stropy, vysoká okna, rozlehlé místnosti.

Zámecký interiér je zařízen kombinací současného i historického nábytku.

| 10 |

Okázalý zámecký interiér.

• Tradiční neboli antik styl

Pod tímto názvem se skrývá dekorativní styl, který je v našich končinách oblíbený zejména u starší generace nebo obecně u staromilců. Jedná se o útulné, elegantní interiéry, ve kterých jsou používány tradiční materiály, jako dřevo, zdivo, kámen, keramika. Pod tento styl lze zařadit i interiéry, které se odkazují k prvkům typickým pro bydlení v určitém regionu nebo státě (například anglický venkovský styl). Mezi charakteristické rysy tohoto stylu patří používání mohutnějších nábytkových solitérů či čalouněný sedací nábytek – pohovky, křesílka, lenošky. Nábytek bývá zpravidla z tmavého dřeva, náročně vyřezávaný s puncem ruční práce. V kuchyních se můžeme setkat s nábytkem z běleného nebo bíle natřeného dřeva, s výraznými vestavbami digestoří. V tomto stylu se nešetří textilem, typická jsou okna dekorovaná několika druhy textilií,

| 11 |

objevuje se množství polštářků – vše je sladěno s čalouněním. Setkáme se s doplňky, například ve formě zrcadel a množství obrazů ve zdobených rámech, s výraznými ověsovými lustry a textilními stínidly na lampách, osobitým prvkem může být imitace krku s římsou. Interiéry jsou dekorovány i původními předměty denní potřeby. Na podlahách bývají parkety, hustě tkané koberce s orientálními vzory, na stěnách dřevěné obložení. Typické jsou i vzorované tapety – výrazné pruhy, florální motivy. Podlahy jsou parketové nebo z dlaždic skládaných do vzorů.

• Funkcionalismus

Mezi velmi oblíbené styly patří funkcionalismus, který je vyhledávanou inspirací pro moderní prostor specifického klienta.

Z hlediska dějin architektury je **funkcionalismus** stylem, který vznikl v první polovině 20. století jako reakce na okázalou estetiku a přehnanou zdobnost architektonických slohů konce 19. a počátku 20. století. Heslem funkcionalismu je dnes již okřídlený výrok „forma sleduje funkci“ amerického architekta Louise Sullivana a také známý výrok „ornament je zločin“ architekta Adolfa Loose, moravského rodáka. Snad nejznámějším zástupcem funkcionalistické architektury u nás

je brněnská vila Tugendhat, na níž lze charakteristické rysy stylu dokonale rozeznat – geometrická čistota tvarů, nulová dekorativní zdobnost – prostor „zdobí“ jen prvky, které v něm mají přesnou funkci, barevnost je neutrální s minimem akcentů. Tvůrci ve stylu funkcionalismu kladli důraz také na kvalitní a výrazné materiály.

Brněnská vila rodiny Tugendhat.

| 12 |

• Retrostyl

Retro – návrat, vzpomínka, vlastně tak trochu romantika. Hravý styl zařizování interiéru, který se odkazuje na 50.–80. léta minulého století. Má-li designér šikovné ruce a hlavu, může to být finančně úsporný a přitom zcela originální styl. Návrhář může volit mezi dvěma úhly pohledu: buď tvoří prostor, který je beze zbytku sestaven z retro kousků, nebo neutrálně laděný interiérový oživuje několika solitéry či retro doplňky. Retro kousky lze najít na půdách, v bazarech nebo u babičky, existují však už i obchody zaměřené na renovaci a prodej takového nábytku a doplňků. Setkáme se však i s replikami, zejména u kuchyňských spotřebičů (trouby, konvice, kávovary, lednice), které mají sice retro design včetně barev, ale jsou vybaveny novými technologiemi a do kuchyně přinesou svěží esprit. Typické jsou trubkové ohýbané podnože na sedacím nábytku, stolečky a komody à la Brusel na šikmých

2. STYL VYCHÁZEJÍCÍ Z REGIONÁLNÍCH EVROPSKÝCH TRADIC

• Venkovský (rustikální) styl – naše země

Inspirují se venkovským životem, který láká své obdivovatele blízkostí přírody, přírodními materiály a řemeslným fortem a zručností. Jsou spojeny s jistou dávkou romantiky.

Vychází z českého venkova a jeho zvyklostí. Češi jsou typičtí svou láskou k chataření a chalupaření, a tak má v našich zemích tento styl zařizování hodně příznivců. Je udržován

nožkách (tzv. „bruselský styl“ reagující na úspěch československé expozice na světové výstavě Expo 1958 v Bruselu), tapety, které odvážně spojují barvy a vzory, jídelní soupravy s typickými geometrickými vzory, skleničky ze silného skla, koženkové věšákové stěny, květinové stolký. Retrostyl je jednoznačně hravým stylem, v jehož rámci má každý designér k dispozici širokou škálu barev dle dekady, kterou si vybere.

| 13 |

Náladová koláž pro retrostyl.

nejen na venkovských chalupách, ale často se v různých podobách a s různým úspěchem stěhuje i do městských bytů nebo domů. Charakteristickým rysem je použití masivního dřeva na nábytku a výrazných nábytkových solitérů, jako jsou příborníky, kredence nebo dřevěné lavice. Nesmí chybět velký dřevěný stůl. V interiérech se objevuje kámen, výhradně však z místních zdrojů a v přírodní podobě, případně lícová cihla. Podlahy jsou prkenné nebo dlážděné z půdovek nebo se setkává s dlažbou v barvě terakota. Tmavé přiznané trámy dřevěných stropů tento styl výborně podtrhují. Okna jsou dekorována zpravidla krátkými záclonkami a závěsy z plátna s drobnými vzory – proužky, kostkami, lučními květy. Dekoracemi jsou předměty denní potřeby venkovana – různé nádoby (džbány, talíře, hrnce, ošatky), zemědělské náčiní, vystavené sušené plodiny (věnce z obilných klasů, cibule, česnek apod.). Co se týče osvětlení, setkáme se s lucernami a svítidly zpravidla v černém kovu, mohou být použita textilní stínidla sladěná s ostatním textilem. Zdroj tepla dodá tu správnou atmosféru – ideálně v podobě pece nebo kachlových kamen. S úspěchem se dá využít výrobků z kovu, ať už původních nebo od současných uměleckých kovářů, a to nejen na drobné předměty a dvevní kování, ale třeba i na rámy postelí.

Citlivě zrekonstruovaná venkovská fara.

| 15 |

Venkovský dům – jednoduchá kuchyňská linka bez zdobných prvků.

A small, square, light-colored wooden stool with a distressed finish and visible wood grain. The stool has four legs and a square top, with a horizontal support bar connecting the legs in the middle. The wood is light gray or off-white with dark, irregular staining and peeling paint, giving it a rustic, weathered appearance. The background is plain white.

[illegible]

16 | Průvodce bytového designéra

Nejčastěji však můžeme očekávat požadavek na návrh interiéru ve **stylu „Provence“**. Jedná se o venkovský

styl, jehož charakteristickým prvkem a zároveň dekorací je snítka levandule. Od ní se odvíjí i barevnost – nesmí chybět fialková, levandulová, a to jak na stěnách, tak na doplňcích. Obecně převažují spíše světlé barvy – bílá a světle modrá barva moře. Nábytek bývá nejčastěji se smetanově bílou nebo šedou patinou na masivním dřevu. Bledě modrou barvu mohou mít například židle, případně okenice, dřevěné obložení či jiné prvky v místnostech. Nábytkové solitéry vynikají profilovanými dvířky s prosvítající kresbou dřeva (jakoby natřené suchým štětcem), kovovými úchytkami s patinou, v kuchyních se používají zpravidla světlé obklady mezi skříňkami a otevřené police s vystaveným nádobím. Charakteristické jsou hranaté keramické dřezy.

• Skandinávský styl

je u nás nesmírně oblíbený pro svou střídmost, praktičnost a čistotu. Vzhledem k tomu, že si Skandinávci příliš neužívají denního světla, zvykli si používat v interiéru světlé barvy. Na podlahách i nábytku najdeme světlé dřevo, může mít bílou patinu. Okna jsou zastínována spíše jemnějšími tkaninami, aby dovnitř procházel dostatek světla. Svítidla bývají výraznější, kombinuje se zpravidla několik typů osvětlení – vytvářejí se „světelné koutky“. Na dekoracích je patrná potřeba kontrastu, často se vyskytují například černé rámečky obrazů. Interiéry jsou však dekorovány spíše prakticky, nejsou přezdobené. Tkaniny dekorativní i čalounické mají tradiční dekory kostek a pruhů – blížíme-li se venkovskému stylu, ale soudobí severští designéři se nebojí ani výrazných barevných kontrastů a velkých vzorů.

[18]

[19]

S ozvěnami stylu inspirovaného životem na břehu moře se

v našich podmínkách setkáme často v dětských pokojích. Čistá kontrastní kombinace námořnické modré, červené a bílé je dobrou volbou pro pokoje chlapců mladšího věku. Skýtá designérům možnost navrhnout oblíbené patrové postele ve tvaru lodě či kajuty, použít sítě, lana, záchranné čluny a dekorovat pokoj nezbytnými proužky. Vznikne tak oblíbený styl maminek – **námořnický styl**.

3. STYL INSPIROVANÉ JINÝMI KULTURAMI (ETNOSTYL)

Jedná se o exotické styly zařizování interiérů, které využívají k dekorování nábytek a doplňky dovezené z jiných kontinentů. U nás se většinou jedná o interiéry inspirované dovolenou na exotických místech. Etnostyl jsme rozdělili na několik dílčích skupin podle zemí či kontinentů, na které se odkazují.

| 20 |

• Koloniální styl

Vychází ze stylu kolonistů v minulých stoletích. Kolonisté si přivezli z Evropy potřebu pohodlí, ale přijali barevnost, doplňky a vzhledem k podnebí i textilie, tradiční materiály či svítidla z tradic kolonizované země. Vznikl tak **elegantní pánský styl** reprezentovaný pohodlnými pohovkami a křesly většinou v kůži, dekorovaný etnickými prvky dle tradic konkrétní země. Nábytek bývá tmavý, těžký a robustní. V dnešních interiérech je oblíbeným stylem v pánských pracovnách, klubech, kancelářích, ale i v obývacích pokojích.

[21]

• Orientální styl

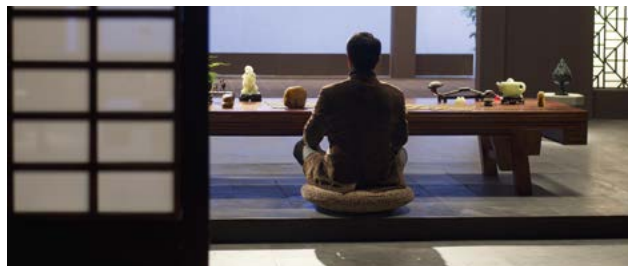
Termín Orient je velmi široký a zahrnuje arabské země, Čínu, Japonsko, ale i Indii a Indonésii, přičemž každá z těchto lokalit má svoje typické znaky. U interiéru laděného do **arabského stylu** se setkáme s výraznou ornamentální výzdobou. Bohatě vyšívané tkaniny, satény, měkké nízké sezení formou taburetů, množství polštářů se vzory, poloprůhledné voály dělící prostor, lampy a lucerny – to jsou typické prvky interiéru v arabském stylu. U nás není tento dekorativní styl příliš častý, lze ho vidět v některých restauracích a zábavních podnikcích.

• Dálný východ

Je reprezentován Čínou a Japonskem. Typickými barvami, které máme spojené s těmito vzdálenými zeměmi, jsou červená, černá, béžová, bílá či barva dřeva. Principem zařizování podle stylu Dálého východu je jednoduchost, čistota tvarů, klid. Sezení na rohožích je nízké, typické jsou paravány a posuvné průsvitné stěny.

V současnosti je oblíbeným stylem inspirovaným náboženstvím Dálého východu tzv. **zen styl**. Vychází ze zen-buddhismu a naši západní civilizaci oslovuje především orientací na meditaci, klid, pohroužení se do sebe za účelem získání životní rovnováhy. Takto pojatý interiéř tedy působí klidně, harmonicky, k čemuž přispívají volené barvy – bílá, smetanová, klidná zelená, modrá nebo žlutá. Typickým materiálem je dřevo, bambus, kámen, korek. Čalounění pohovek je zpravidla ve lněných tónech z tkaných textilií. Dekorování v zen stylu je střídme, setkáme se s vázami, etno solitéry nebo obrazy blízkými srdci klienta. Vše je podřízeno potřebnému zklidnění a relaxaci.

| 22 |

| 23 |

• Styl jihovýchodní Asie

Jedná se o oblíbený etnostyl, jehož rozšíření u nás je podpořeno dovozem nábytku a doplňků z oblasti Indonésie do Evropy. Nábytek je z exotického dřeva, masivní, často pouze hrubě opracovaný, ale setkáme se i s vyřezávanými kusy. Používá se bambus, kámen, typická jsou mohutná zrcadla ve výrazných rámech. Sedací nábytek bývá vyplétaný z ratanu nebo jiných přírodních rostlinných materiálů.

| 24 |

• Styl Mexika a Jižní Ameriky

Jižní a střední Amerika hýří sytými barvami a teplým sluncem – takový by měl být i interiér v tomto stylu. Vhodnými barvami jsou terakota, hořčičná, zelená, modrá, žlutá barva slunce, červená od přímé až po nachovou. Na podlaze bývá zpravidla vzorovaná dlažba, typické jsou tkané barevné koberečky s pruhy nebo jednoduchými etno motivy – od geometrických po květinové. Vaším designérským triumfem je keramická mozaika ze zbytků obkládaček. Dřevěný nábytek má zpravidla vyřezávané detaily a kovové panty. Na sedacím nábytku se nebojte výrazných barevných vzorů. Dekorujte keramikou, barevným sklem, kovovými dekoracemi a svíčkami.

| 25 |

| 26 |

| 27 |

Pražská kuchyň s dekoracemi a obkládačkami v mexickém stylu.